

CENTRÁČIK 3

Interný časopis Centra pre deti a rodiny Žitavce

Informácie z CDR

Aktivity skupín CDR

Rôzne z CDR Žitavce

UDALOSTI CDR

AKTIVITY SKUPÍN CDR

RÔZNE PRÍSPEVKY

DEŇ DETÍ S POSLANCAMI NR SR

DEŇ DETÍ S VÝZNAMNÝMI HOSŤAMI A OZ FANTÁZIOU DETÍ

Ako už každoročne, aj tento rok sa v priestoroch CDR Žitavce uskutočnila oslava dňa detí. Boli sme síce počtom limitovaní vplyvom nariadení COVID19, ale aj napriek tomu sme dokázali zorganizovať krásny Deň detí.

Tento pekný deň zorganizoval pán poslanec PhdDr. Ján Herák, podporilo ho po organizačnej stránke z hľadiska aktivít OZ Fantázia detí so svojimi animátormi a sponzormi. Aktivita sa začala o 10:00 a svojou návštevou nás poctili aj ďalší členovia NR p. Mária Šofranko a p. Narjaš, ktorí sa spolu s viacerými sponzormi podujatia prihovorili deťom a všetkým zúčastneným. Navštíviť nás prišiel aj p. starosta Žitaviec p. Stanislav Strieška.

Ako sme pripravovali oslavu Dňa detí. Ani naše CDR nezaháľalo a intenzívne sa pripravovalo na tento deň. Prinesieme Vám zopár veselých záberov z prípravy na guláš a v prevedení zamestnancov odborného tímu s poznámkami priamo z kuchyne, kde sa všetko pripravovalo. Zároveň ďakujeme aj našim skupinám a šikovným vychovateľkám, ako nám pomohli zabezpečiť Deň detí.

Aj mladí dospelí sú súčasťou nášho CDR. Aktuálna zostava členov tejto skupiny je celkovo dobre nastavená a fungujú viacmenej bez problémov. Ak sa nejaké problémy a nezrovnalosti udejú, tak sa riešia. Je to súčasťou učenia sa a získavania rôznych vedomostí. Prinesieme Vám náhľad z pracovnej porady, ktorá sa pravidelne realizuje, aby skupina fungovala tak, ako má.

Dozvedeli sme sa, že vďaka dobrým prognózam na Slovensku a práce našej vlády z hľadiska opatrení so znižovaním rizika spojeným s COVID 19 **pôjdu naše deti aj tento rok na letné tábory**, na ktoré sa veľmi tešia a bude to pre nich pozitívna zmena po období uzavretia v CDR. Deti sa veľmi tešia na zážitky v tábore, aj vychovatelia sa s nimi tešia, že môžu ísť na tábor, takže vládne všeobecná spokojnosť.

DEŇ DETÍ S CDR ŽITAVCE

DEŇ DETÍ NAKONIEC VYŠIEL

Autor textu a väčšiny foto: **Daniel Herda**

Deň detí slávnostne otvoril p. riaditeľ CDR Žitavce **Mgr. Peter Rácek**.

Vzhľadom na situáciu na Slovensku a vo svete sme sa obávali, či sa deň detí u nás vôbec uskutoční. Našťastie sa však situácia na Slovensku zlepšila natoľko, že sme Deň detí zrealizovali. V tomto smere a cieľi nás veľmi podporil **poslanec NR SR PhDr. Ján Herák**, ktorému veľmi ďakujeme za výdatnú pomoc a hlavne morálnu podporu, ako aj **OZ Fantázia detí**.

S **OZ Fantázia detí** spolupracujeme dlhodobo a umiestňujeme naše deti do tábora, kde sa počas prázdnin o nich starajú animátori z tohto Občianskeho združenia. Tak sa dialo aj teraz a deti mali o zábavu postarané.

Históriu Dňa detí a báseň vynikajúco predniesla naša Alécia Kotlárová, ktorá si odniesla veľký potlesk.

Aj počas Dňa detí sme sa snažili nebyť egoistickí a spolu s pánom poslancom Herákom sme pozvali na oslavu aj deti z CDR Levice a CDR Kollárovo. Ich počet bol síce obmedzený kvôli limitom v počte účastníkov, ale určite sa veľmi potešili, že mohli zažiť veľa zábavy a aktivít.

Už na začiatku sa ukazovalo veľmi dobré počasie, ktoré bolo výnimkou počas tohto dlhého obdobia dažďa a prehánok. Bol to skutočne výnimočne pokojný a slnečný deň.

Obe Centrá sprevádzali riaditelia CDR Levice Mgr. Zuzana Králiková a CDR Kollárovo Mgr. Tibor Žifčák. Deti z CDRiek prišli aj s tetami vychovávateľkami, rovnako ako aj naše deti mali pri sebe naše tety vychovávateľky. Naše deti mali aj psychológa, ak by sme prehrali v súťažiach na domácej pôde.

Tiež nás navštívili aj ďalší dvaja poslanci NR SR **Mária Šofranko** a **Erik Ňarjaš** a viacerí sponzori. Všetkým im touto cestou ďakujeme za ich podporu, či už finančnú, hmotnú, darčkovú, za ich prítomnosť a možnosť s nimi byť a spoločne komunikovať aj v takejto príjemnej atmosfére.

Tiež nás navštívili aj TV Nitrička a TV Romano, rómska TV. Uskutočnili rozhiviry s našimi deťmi aj predstaviteľmi CDR.

Výborný guláš nám pripravili a v rekordnom čase uvarili naši dvaja pekelníci – údržbári, ktorí dobre prikladali do ohňa a varili guláš ako duše v pekle či očistci. Všetci sme mohli okoštovať a potešiť naše chuťové poháriky.

***Vieme byť vážni a vieme sa smiať
Dostávať lásku a priateľstvo dať.
Vo vlasoch hviezdy a dni plné krás
Mladosť je zázrakov čas.***

A naplnili sme aj poháriky malinovkami, koláčmi, rôznymi inými dobrotami, cukríkmi, balónmi. Mali sme prichystané aj cukrovú vatu, pukance a guláš, ktorí varili naši údržbári. Guláš bol akurát. Guláš však nebol

OBČASNÍK CDR ŽITAVCE

Naše panie vychovávateľky, zľava zodpovedná vychovávateľka („vedúca“) SUS 8 Vierka D. (móda), v strede maskot Dňa detí a vpravo samostatná vychovávateľka Kristína H. (tanec).

ani štipľavý, ani príliš slaný, tak pre deti ako aj pre dospelých. Po niekoľkých rôznych súťažiach družstiev detí z CDRiek, ktoré viedli a organizovali animátori Fantázie detí nadišiel ten čas na dobrý obed. Po obede si dali spomínanú malinovku a pokračovali sme v aktivitách.

Posledné slovo ku gulášu mal p.riaditeľ Rácek – posledná koštovka pred súhlasom k načerpávaniu do tanierov. „Chlapi, môžete nakladať!“ zaznel povel p. riaditeľa a už sa aj guláš začal koštovať vo veľkom.

Počas Dňa detí sa rada starších zišla na krátkom debatnom krúžku alebo

diskusii na rôzne témy, ktoré sa týkajú CDriek a ich fungovania. Prítomní poslanci sa veľmi zaujímali o danú problematiku a pozorne nás počúvali.

Dobrymi koláčikmi a zákuskami sme pohostili aj sponzorov a rozprávali sme sa spolu o rôznych témach, ale nielen preto, že sú to sponzori, ale aj kvôli tomu, že sú to príjmení a pohodoví ľudia.

Pozvané boli aj CDR Levice - deti aj dospelí. Tu v úvode rozhliadacia a adaptačná fáza.

Navštívila nás aj TV Nitrička – urobili niekoľko rozhovorov s našimi deťmi a reportáž urobila aj TV Romana s jej sympatickými zamestnancami. Naše deti bez rozmýšľania chceli hovoriť do kamery a byť odvysielaní. Tu vidíme Katku R., ako uvádza svoje zamyslenie nad dňom detí. Pred mikrofónom a kamrou je zjavne ako doma. Možno z nej bude nejaká slávna osobnosť, moderátorka, herečka alebo hlásateľka.

Veľmi významnou a pre deti osobitne zaujímavou osobnosťou bolo vystúpenie Myselfa. Ten po vystúpení daroval možnosť podpísať a deti sa s ním fotili.

v hanbe nezostali. Doma nemôžeme prehrať, ani keby sme hrýzli protihráčov a lietali.

Počas Dňa detí sa hral aj futbal medzi CDR-kami. Vyhralo CDR Žitavce. Museli sme vyhrať, aby sme

Našťastie sme vyhrali aj tu – kontumačne a získali sme prvé miesto a pohár Víťaza CDriek. Sme najlepší, tešme sa, lebo nič netrvá večne, už budúci rok sa rto môže zvrtnúť. Druhé skončilo Kollárovo a tretie Levice. Gratulujeme im, ďakujeme za ich účasť a tešíme sa na budúci rok.

Prišiel nás pozrieť aj významný hosť – pán starosta obce Žitavce, tu v rozhovore s p. riaditeľom P. Ráckom.

Pán poslanec Ňarjaš rozdáva sladkosti. To je super nápad, behom 5 sekúnd vznikol 3 kilometrový rad. Ušlo sa každému. Dospelí to mali trochu horšie. Závistlivo postávali a pozerali. Nedostali nič. Lebo nevyzerajú ako deti, hoci sa správajú ako deti. Tu im to nepomohlo.

Niet nad úprimnú detskú radosť'.....

Strach z očakávanej bolesti je väčší ako bolesť sama (ktorá vôbec nebola....).

Zároveň aj prvá havária počas balónovania. Ak by sme Ildikó nezavolali k záchranárom, ktorí tu boli prítomní (Červený kríž), že jej dáme na škrabanec leukoplast, ak by náhodou znova spadla, vôbec by si to nevšimla. Keďže sme si to všimli my dospelí a chceli sme jej pomôcť viac esteticky, všimla si to aj malá Ilda a očakávala ťažkú operáciu.

Najlepšie pod anestézou. Po operácii kolena bez anestézy dostala ako postanestézu cukríky a do 15 sekúnd zabudla na operáciu. Ale bolo to určite hrozné! Tu vidíme priebeh operácie leukoplastom záchranármí. Podporovali sme ju presvedčivými slovami: “Neboj sa, nič to nebude!” Asi nám veľmi neverila.....

Naše krásky - dievčatá z CDR Žitavce sa chystajú na módnú prehliadku.

Poupratovala vedúca ÚSD, ktorá robí najlepšiu kávu a chlebičky, ale pomohli jej rôzni kamoši. Tu dve šikovné to vedúce (zľava Daniela Marhevská -zodpovedná vychávateľka SUS 5, sprava vedúca ÚSD a jeden nevedúci, ale zasa mnohé veci vedúci a poznávajúci miestny dedinský, všeobecný a samostatný psychológ Daniel Herda.

No a to je všetko. Zazvonil zvonec a Dňa detí bol koniec. Tak sme sa zobrali a odišli tahet každý svojou stranou.

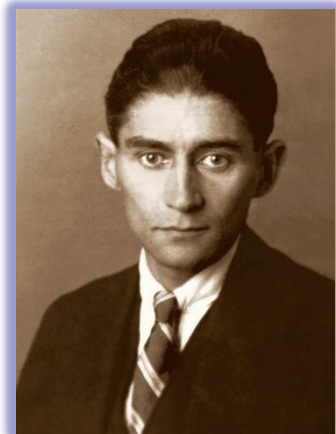

Takže zasa na budúce! Vidíme sa, počujeme sa, čítame sa snád' znova na podobných riadkoch.

Kto neverí, nech tam beží!

Kam?Adresa: Žitavce, Hlavná 102, 952 01 Žitavce

JUDr. Franz Kafka bol pražský nemecky píšuci modernistický spisovateľ židovského pôvodu, člen tzv. Pražského kruhu, jeden z najvýznamnejších prozaikov svetovej literatúry 20. storočia.

Rok pred svojou smrťou mal Franz Kafka veľmi neobvyklý zážitok. Prechádzal sa Steglitzovým parkom v Berlíne a našiel dievčatko srdcervúco plačúce: stratila svoju bábiku.....

Kafka jej ponúkol pomoc pri hľadaní bábiky a pripravil sa na stretnutie s dievčatkom ďalší deň na rovnakom mieste.

Keďže nebolo možné bábiku nájsť, vytvoril list „napísaný“ bábikou a čítal ho, keď sa znova s dievčatkom stretli:

- „Neplač, prosím, išla som na výlet do sveta. Píšem ti o mojich dobrodružstvách ... “

To bol začiatok mnohých listov.

Keď sa on a dievča stretli, prečítali si tieto starostlivo vytvorené listy imaginárnych dobrodružstiev o milovanej

bábike. Dievča bolo nadšené.

Keď sa stretnutia skončili, Kafka jej dal bábiku. Očividne vyzerala síce inak ako pôvodná bábika. Ale pripojený list vysvetlil:

- „Moje cesty ma zmenili... “

O mnoho rokov neskôr našla – teraz už dospelé „dievča“ - list zasunutý do nepovšimnutej časti zásuvky v stolíku. Bolo tam napísané Franzom Kafkom (imaginárnou bábikou):

„Je veľmi pravdepodobné, že sa stratí každá vec, ktoré miluješ, ale láska sa nakoniec znova vráti iným spôsobom.“

Autor maľby: Marlene López, preklad textu: Daniel Herda

Príprava na Deň detí

Autor textu a fotiek: Daniel Herda

Kde bolo tam bolo, bola raz jedna kuchynka a jeden stôl. Na tom stole sa rozhodli naše tety sociálne a psychologovia pod menším nátlakom, začať pripravovať guláš na Deň detí. Prvá sa chopila vedúca ÚSD Anička, ktorá si povedala: „Nakúpim mäsa, čo hrdlo ráči, tak pre sto ľudí“. A rozbehla sa na aute niekam a priniesla rôzne veci a zároveň aj kusy mäsa. Tvrdila nám, že ho kúpila v obchode. Neodporovali sme jej a tvrdili sme, že jej veríme.

Mäso vzali sociálne pracovníčky a tvrdili, že je bravčové. Psychológovia neverili a žiadali dôkaz. Sociálne pracovníčky odrezali kus mäsa a každý dostal kúsok, ktorý sme požívali. Potom sme boli veľmi ticho a počúvali to mäso vo veľkom hrnci – trocha krochalo. Bolo naozaj bravčové. Tak sme sa pustili do krájania. Najprv skúsené gazdiné sociálne pracovníčky. Práca im išla od ruky, pracovali s mäsom o stošesť. Ešte lepšie sa im krájalo, keď im doniesli psychologovia nože.

Práca sa rozbehla vo veľkom a za chvíľu bolo mäso nakrájané. Začali sme čistiť a krájať zeleninu a ostatné veci, ale už neviem, aké. Rôzne. Niektorí začali krájať aj plastové poháre a tanieri, čo sme im zarazili a taktne pomlčím, kto to bol. Boli zo sociálneho oddelenia, viac nemôžem povedať.

AKTIVITY NAŠICH SKUPÍN

ČO ROBÍME A ČO SME ROBILI

Aj počas posledných dní sme nezháľali a vykonávali sme množstvo rôznych aktivít. V tejto časti, ako vždy, prinášame možnosť nazrieť do kuchyne skupín v našom CDR a vidieť, ako si tu žijeme, čo robíme a ako sa máme.

Autori: vychovávatelia skupín, korekcia Daniel Herda (psychológ - psychologicky korigované)

Skupina 2 – „Rýchla rota“

Perinbaba – hra na flautu

Tematická oblasť výchovy: Hra na flaute – esteticko-výchovná

Vychovávateľka: Kristína Holubjaková

Výchovno-vzdelávací cieľ: Naučiť deti rytmus, rôzne piesne, spievať v spievode hudobného nástroja, naučiť hrať deti na flautu.

Prostriedky: flauta, noty

Časové ohraničenie: 60 minút

Realizácia aktivity: S deťmi sme si posadali v jedálni, kde je dobrá akustika. Oboznámila som ich s hudobným nástrojom, teda flautou. Povedala som im, ako rozlišujeme dané zvuky(tóny), ktoré prsty dané zvuky vydávajú. Hlavným prostriedkom je dych a pery, kedy do hudobného nástroja fúkame a ten vydáva zvuk. Deťom som takto predstavila flautu. Keďže som mala aj druhú flautu, deti si mohli vyskúšať, ako sa na nej hrá. Pri hre na daný hudobný nástroj deti mohli spievať známe pesničky ako, Prší, prší, len sa leje, Kukulienka, kde si bola, Čižíček, čižíček, Maličká som.

Vyhodnotenie aktivity: Deťom sa táto aktivita páčila, hlavne to, že mohli flautu držať v ruke a fúkať do nej. Dávida som naučila základné noty a skúsili sme spolu zahrať pesničku Prší, prší, len sa leje a keďže je šikovný a má celkom dobrý sluch, hranie mu išlo. Zo začiatku sa

trošku trápil, ale neskôr zahral prvé dva riadky pesničky. Deti sa vyjadrili, že by sme sa mohli učiť hrať spoločne na flaute, čo ma veľmi potešilo. Naučili sa tleskať do rytmu piesne, keď som hrala.

So srdcom na dlani

Tematická oblasť výchovy: estetická
Vychovávateľka: Kristína Holubjaková
Výchovno-vzdelávací cieľ: Rozvíjať u detí jemnú motoriku, estetické cítenie, fantáziu a kreativitu
Prostriedky: maketa srdiečka, listov, nožnice, lepidlo, ceruzka
Časové ohraničenie: 60minút

Realizácia aktivity: Pri začiatku aktivity som deti upozornila na bezpečnosť pri práci, pretože používali nožnice. Vysvetlila som im, čo majú robiť s maketami, ako ich treba obkresliť, vystrihnúť a z daných častí vytvoriť kvetinu. Kvietok bol zaujímavý tým, že sme ho robili v tvare pozdravu. Na pripravené kartičky sme nalepili srdiečka(to bol kvet), na stonku dva lístky a kvetinka bola hotová.

Vyhodnotenie aktivity: Na začiatku deti nechápali čo od nich chcem, pretože mali vystrihovať srdiečka a nevedeli si poradiť s tým, ako z toho urobia kvetinku. Keď som im vysvetlila čo konkrétne majú robiť, už im to bolo bližšie.

Nechcela som im hovoriť celý postup, aby zapojili trošku fantázie a kreativity. Naším šikovníčkom sa podarili veľmi pekné kvietky a aktivita sa im veľmi páčila. Pochválila som ich za trpezlivosť a krásne výtvary. Všetky pozdravy sme sa dali na výstavku, aby všetci videli, aké máme šikovné a aktívne deti.

VPP: verejno-prospešné práce

Tematická oblasť výchovy: oblasť rozvoja záujmov – pracovná aktivita
Vychovávateľ: Mgr. Ľuboš Chromý
Výchovno-vzdelávací cieľ: Čistenie okrajov príjazdovej cesty v areály CDR.
Prostriedky: motyky, metly, fúrik,
Časové ohraničenie: 60 minút

Realizácia aktivity: Aktivitu sme realizovali v spolupráci so staršími deťmi skupiny. Pred aktivitou sme si pohovorili o bezpečnosti pri práci s pracovným náradím a opatrnosti pred prechádzajúcimi autami po príjazdovej ceste. Starší chlapci preukázali pri aktivite pomerne dobrú zručnosť s pracovným náradím, no aktívne sa zapojila aj Antónia pri zemetaní cesty.

Vyhodnotenie aktivity: Za prácu počas tejto aktivity si všetky deti skupiny zaslúžia veľkú pochvalu, za prístup k práci, výdrž a zodpovednosť. Prostredníctvom pracovných aktivít si deti osvojujú pracovné zručnosti, návyky, zvyšujú si fyzickú kondíciu, v neposlednom rade estetické cítenie skrášľujú vonkajší areál CDR.

Poradca záhradkára: likvidácia kompostoviska

Tematická oblasť výchovy: oblasť rozvoja záujmov – pracovná aktivita
Vychovávateľ: Mgr. Ľuboš Chromý
Výchovno-vzdelávací cieľ: Čistenie priestorov pôvodného kompostoviska..
Prostriedky: vidly, lopaty, fúrik,
Časové ohraničenie: 60 minút

Realizácia aktivity: Aktivitu sme realizovali v spolupráci so staršími deťmi skupiny. Pred aktivitou sme si pohovorili o bezpečnosti pri práci s pracovným náradím. Starší chlapci preukázali pri aktivite pomerne dobrú zručnosť s pracovným náradím.

Vyhodnotenie aktivity: Za prácu počas tejto aktivity si všetky deti skupiny zaslúžia veľkú pochvalu, za prístup k práci, výdrž a zodpovednosť. Prostredníctvom pracovných aktivít si deti osvojujú pracovné zručnosti, návyky, zvyšujú si fyzickú kondíciu, v neposlednom rade estetické cítenie skrášľujú vonkajší areál CDR.

Poradca záhradkára 2: poličko v CDR

Tematická oblasť výchovy: oblasť rozvoja záujmov – pracovná aktivita
Vychovávateľ: Boris Boďo
Výchovno-vzdelávací cieľ: Vytvorenie záhradného polička
Prostriedky: rýľ, motyka, hrable, 4 ks kolíkov a špagát , semiačka, voda
Časové ohraničenie: 90 minút

Realizácia aktivity: Aktivitu sme realizovali rámci celej skupiny aby sa aj malé deti niečím pričinili. Na začiatku aktivity som deti oboznámil z bezpečnosťou počas používanie pracovného náradia aby sa nič nikomu nestalo.
Vyhodnotenie aktivity: Počas aktivity si všetky deti skupiny zaslúžia veľkú pochvalu, za prístup k práci, výdrž a zodpovednosť. Prostredníctvom pracovných aktivít si deti

osvojujú pracovné zručnosti, návyky, zvyšujú si fyzickú kondíciu, v neposlednom rade estetické cítenie skrášľujú vonkajší areál CDR aj malé deti sa pričinili vytrhávaním trávy a zeliny v rámci svojich možností a schopností.

Hatlaniny: meno, mesto, zviera, vec

Tematická oblasť výchovy: rozvoj jemnej motoriky a myslenia
Vychovávateľ: Boris Boďo
Výchovno-vzdelávací cieľ: spoločenská hra – meno, mesto, zviera, vec
Prostriedky: pero a tabuľka vytvorená na papieri
Časové ohraničenie: 60 minút

Realizácia aktivity: Aktivitu som realizoval v spolupráci so staršími deťmi skupiny. Pred aktivitou som si pohovoril o pravidlách hry, čo je a čo nie je dovolené.

Vyhodnotenie aktivity: Počas hry sme sa aj veľa nasmiali, lebo niektoré výrazy boli naozaj zvláštne ale čo môžem pochváliť, tak všetky deti sa snažili, kde ich motivovalo, kto bude mať najviac bodov. Hlavne, počas hry som nemusel

nikoho upozorňovať a nebolo žiadne prekrikovanie. Ako víťaz bol Dávid, Michael a Bernardo.

Skupina 3 – „Trojkári“

Papagáj vtákovitý z vajca zrodený

Tematická oblasť výchovy: esteticko-výtvarná oblasť
Vychovávateľka: Mgr. Dana Valentová
Výchovno-vzdelávací cieľ: rozvoj jemnej motoriky, pozornosti, sústredenie sa
Prostriedky: farebný papier, nožnice, lepidlo
Časové ohraničenie: cca 1-1,5hod.

Realizácia aktivity: S deťmi som sa snažila vytvoriť farebných papagájov, ktorými sme si vyzdobili interiér skupiny. Pred samotnou realizáciou aktivity sme s deťmi pozorovali ako vlastne vyzerá papagáj, čo to je, čím sa kŕmi, kde býva, z kadiaľ pochádza a základné otázky, na ktoré chceli deti vedieť odpoveď. Následne sme sa pokúsili si takýchto papagájov vyrobiť a vyzdobiť si skupinu. So staršími deťmi sme počas popoludňajšieho spánku povystrihovali a nachystali materiál, ktorý budeme potrebovať. Následne sme spoločne z vystrihnutých kruhov, polkruhov, malých guľčiek vytvorili a poskladali papagájov. Pri spájaní jednotlivých dielov sa deti museli sústrediť, nakoľko som im vždy kázala podľa farieb (opakovali sme s tým ovládanie základných farieb) a geometrických útvarov skladať telo, neskôr krídla a chvost papagája.

Vyhodnotenie aktivity: Aktivita detí zaujala, nakoľko dovtedy nevedeli čo to je papagáj. Na začiatku aktivity, na otázku ako vyzerá papagáj, čomu sa podobá, si deti mysleli, že ide o kohúta, manžela pipky – sliepky.

Vzťahovanie sa nielen k ohňu

Tematická oblasť výchovy: spoločenská oblasť
Vychovávateľka: Mgr. Dana Valentová
Výchovno-vzdelávací cieľ: rozvoj vzťahov v skupine, i mimo nej – medziľudské vzťahy, základy slušného vystupovania a správania sa na verejnosti
Prostriedky: deti a dospelí, špekačky, palice, oheň, drevo a pod.
Časové ohraničenie: popoludnie cca. 5-6 hodín
Realizácia aktivity: Deťom sme spoločne so SUS7, p. Černákovou zrealizovali mini MDD 2020.

Vyhodnotenie aktivity: Aktivita deti privítali, nakoľko po dlhšej dobe (karanténa kvôli koronavírusu) sme opustili areál CDR a zavítali sme medzi kamarátov, kde sme si v súťažiach merali sily, kto je silnejší, rýchlejší alebo šikovnejší. Deti zažili kopu zážitkov, dosýta sa najedli a pomaškrtili si na

sladkostiach i koláčov, ktoré nám upiekli tety pomocné vychovávateľky.

Myšlienka dňa: „Dvakrát do toho istého ohňa nevstúpiš“ (Herakleitos)

Varím, variš, varíme malinovku

Tematická oblasť výchovy: Oblasť gramotnosti – stravovania
Vychovávateľka: Danko Čelková
Výchovno-vzdelávací cieľ: Dosiahnuť, aby sa deti vedeli pohybovať v príprave nápojov, ingrediencií, aj v cenách potravín, ktoré sú dôležité pri stravovaní
Prostriedky: baza, medovka, mäta, cukor
Časové ohraničenie: cca 1,5 hod. + pokračovanie po vylúhovaní

Realizácia aktivity: Deti majú veľmi radi sladké sirupy, vody, preto sme sa dohodli, že keď bude kvitnúť baza, urobíme si bazovú limonádu. Povedali sme si koľko čo stojí, čo budeme potrebovať a pustili sme sa do samotnej prípravy. Nazbierali sme krásne, rozkvitnuté kvety bazy, pridali sme aj mäta a medovku, všetko sme dôkladne poumývali, dali sme do veľkej fľaše, zaliali vodou, nasypali sme cukor, pokrájali celý citrón a nechali 12 hod. lúhovať a nakoniec sme to celé precedili cez gázu a výborná, svieža bazová voda bola na svete.

Vyhodnotenie aktivity: Deti zistili, že na prípravu chutných nápojov, či jedál, treba aj samotná príprava, čakanie a až potom sa môžu deliť s chutným nápojom. Deťom veľmi chutilo, povedali sme si, že si urobíme aj nabudúce a možno ho ešte vylepšíme! A možno spravíme aj šampanské.

Picassove dielne

Tematická oblasť výchovy: Esteticko - výtvarná
Vychovávateľka: Danko Čelková
Výchovno-vzdelávací cieľ: rozvoj jemnej motoriky, estetického cítenia, vytrvalosť a zručnosť pri práci
Prostriedky: rôzne konáriky, bavlnky, nitky
Časové ohraničenie: popoludňajšia aktivita

Realizácia aktivity: Najprv sme sa pripravovali na túto aktivitu tým, že sme pracne hľadali zaujímavé a pekné drevá, konáre stromov, z ktorých sme neskôr vytvárali výrobky, či už zvieratá, predmety, postavy, čo sa deťom podarilo. Obmotávali bavlnkami, farebne dotvárali, strihali, lepili a každý chcel mať ten najkrajší výtvar. Zdravá rivalita nie je na škodu!

Vyhodnotenie aktivity: Táto aktivita bola zaujímavá a deti museli trpezlivo pracovať, ale nakoniec sa to vyplatilo, veď krásne práce hovoria za všetko. Deti sa vedeli nadchnúť pre danú vec, ale trpezlivosť niektorým chýba.

Woodo bábika č. 1

Prak na stenu

Zachráňme Willyho!

Tematická oblasť výchovy: Ochrana životného prostredia - Šetrné používanie čistiacich prostriedkov

Vychovávateľ: Mgr. Hudec

Výchovno-vzdelávací cieľ: Ukázať a učiť deti primeranej spotrebe čistiacich prostriedkov pri umývaní riadu.

Prostriedky: použitý riad, čistiaci prostriedok

Časové ohraničenie: opakované desať-minutovky

Realizácia aktivity: Deti (tajne – boli v skryté v kredenci....) pozorovali pri umývaní riadu Davida, ktorý pri každom kuse riadu naberá na hubku čistiaci prostriedok a následne ho splachuje prúdom vody. Deťom som vysvetlil a ukázal, že šetrnejšie voči prírode je menšia spotreba saponátu v spoločnom kúpeli najväčšej nádoby a následné opláchnutie riadu čistou vodou. Chceli sme si postaviť aj čističku použitej vody, ale zistili sme, že by nám zabrala pol kuchyne a preto sme to nechali tak. Vodu sme pustili odtokom von, ale rozmýšľali sme tiež, ako ušetriť vodu, tak niektorí navrhli, aby sa riad umýval iba pod kvapkajúcim kohútikom. Nápad to bol dobrý, len by sme umývali riad 6 hodín.....

Možno budúca Greta Thunberg.....

Vyhodnotenie aktivity: Tento spôsob umývania bol jednoduchší hlavne pre malé deti, ktorým bolo potrebné asistovať pri organizácii pracovného prostredia. Veľké deti ho akceptovali a demonštratívne predviedli, ale neprijali za svoj a pri reálnom plnení povinností služby v

kuchyni používajú menej šetrnú metódu s odôvodnením, že je rýchlejšia.

Nástenné a jaskynné maľby

Tematická oblasť výchovy: estetizácia prostredia spracovať nápady, podklady, predlohy detskej kresby do zväčšenia nástennej maľby

Vychovávateľ: Mgr. Hudec

Výchovno-vzdelávací cieľ: Zaangažovať deti do možnosti realizovať nástennú maľbu podľa ich kresbenej predlohy

Prostriedky: kresliarske potreby

Časové ohraničenie: 45 minútová aktivita

Realizácia aktivity: Deti dožadujúce sa pomoci pre mňa, pri nástennej maľbe vláčika s oknami pre fotografie, súhlasili že nakreslia postavičky, ktoré namaľujem na stenu v obyvateľke.Denis spontánne, Michal s nájdenou predlohou a škôlkári so spoluprácou zrealizovali kresby postáv.

Vyhodnotenie aktivity: Zaangažovanie detí do estetizácie spoločného prostredia napomáha súžitiu a stotožneniu sa s

prostredím, ktoré tvorí ich domov. Po dohode so zod.ved. bude realizované rozhodnutie výberu a termíny realizácie nástennej maľby – zväčšeniny detskej kresby.

Skupina 5 - Štvrolístok

1. svetový deň životného prostredia - výtvarné aktivity a vychádzku do prírody sme zmenili na rozhovor o dôležitosti ochrany životného prostredia pre náš život. Podieľame sa na separovaní odpadu. Deti triedia odpad na plastový, papierový, komunálny, prepálený olej sa tiež odkladá po vychladnutí do bandasky. Výborný je aj potom s chlebíkom, ale aj samostatne na pitie, hlavne v zime, keď si robíme tukové zásoby.

2. Medzinárodný deň proti zneužívaniu drog a nezákonnému obchodovaniu s nimi - v rámci komunity sme sa rozprávali o škodlivosti drog o obchodovaní s nimi. Deti sa vyjadrili, že si budú dávať pozor na ľudí, ktorí drogy ponúkajú, nič si od cudzích nezoberú. Hlavne v televízii vidia, aké účinky majú drogy na správanie a činy ľudí. Nevidia rozdiel medzi ľahkými a ťažkými drogami, všetky sú návykové. Nakreslili pár obrázkov k tejto téme.

3. manuálne zručnosti - prišívanie gombíkov - zapojili sa všetky deti okrem Romana a Rachmy. Práce boli vyhodnotené, odmenené sladkou odmenou a boli uložené do knihy života. Prečo tí dvaja nechceli šiť sme nezistili.....

Plne zaujatí..... aspoň tak ako pri mobile..

Pozor na prsty, Anetka.....

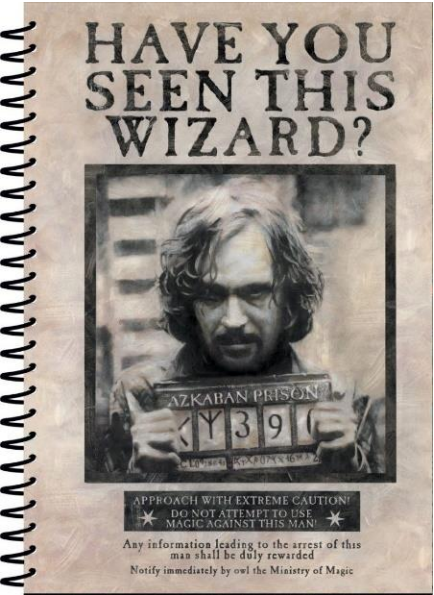

2. deň kvetov a otcov. Deti nakreslili obrázky pre svojich otcov a poslali listy s blahoželaniami ku dňu otcov. Písali im a kreslili im a veľmi sa tomu deti tešili. Potom sme sa aj odpotili s ich výrobkami.

Rachma a Emka kreslia a píše otcom. Napriek forme fotiek, nie, nefotia sa do basy....

Krásne obrázky nakreslili naša Rachma a Emka, ktoré môžeme vidieť aj dole nižšie na fotkách. Môžu síce pripomínať zábery z istých filmov, keď prichytia niekoho pri trestnom čine, ale všetci sme sa na tom dobre zabavili. Smiech a humor musí byť.

Vypracovala: Zuzana Feješová

Podobnosť fotenia čisto náhodná.....

Skupina 6 – Nezbedníci

Kde bolo tam bolo, bola jedna zábavná hra Twister

Tematická oblasť výchovy: Pohybovo – relaxačná oblasť
Vychovávateľka: Monika Plothová

Vyhodnotenie aktivity: v jedno júnové popoludnie sme sa s deťmi vybrali do obývačky na našej skupine. V úmysle sme mali tam si s nimi zahrať pohybovú aktivitu Twister, kde si deti preverili svoju kondičku, ohybnosť a vytrvalosť. Zapojili sa v niekoľkých kolách všetky deti. Vznikalo

prítom množstvo vtipných momentov, na ktoré určite nadosmrti nezabudnú. Smiali sa a rehotali sa, až sa za bruchá chytali a my s nimi. Skoro sme pukli od smiechu. Ale nepukli sme, lebo máme ventil, ktorý vypúšťa paru.

Profesor doktor Zdenko Mrkvička radí: Doplnenie výsadby v záhrade o zeleninu – paprika, paradajky, smrek, lopúch a agát

Tematická oblasť výchovy: Pracovno - technická oblasť
Vychovávateľka: Monika Plothová, Mária Prištiaková

Vyhodnotenie aktivity

Už kedysi dávno, počas zakladania našich slávnych bylinkových záhonov sme sa rozhodli, že si zasadíme aj planty papriky a paradajok. Keď nadišla tá vhodná chvíľa a trochu sa oteplilo, tak za svitu mesiaca a temného spevu kuvika sme si pripravili kvetináče, zeminu a svojpomocne vypestované planty (ťahali sme ich za uši, aby boli väčšie). Dominik s Tadeášom boli najlepší pomocníci, ktorí pri všetkom asistovali.

Ostatní držali lampáše, aby sme videli. Všetka práca sa nám darila a teraz už len budeme čakať, pravidelne zalievať a prekypovať, aby sme čím skôr mohli konzumovať našu prvú "úrodu" magických rajčín, papriky a iných čarovných bylín. Lopúchy budeme používať do polievky, ako prílohu – šalát, a ako slnečník počas horúcich letných dní. Z lopúchu je vynikajúca aj zmrzlina, ktorú sme si aj následne urobili.

Kornútok sme si spravili tiež z listu lupúchu. Lopúch je sladký, voňavý a chutný.....

Skupina 7 - Lienky

„Turizmus je na Slovensku stále málo podporovaný, ale my to zmeníme“

Aktivita č.1 : Turistika do Žitaviec"
Vychovávateľka: Miroslava Černáková
Tematická oblasť výchovy: športovo - relaxačná
Cieľ aktivity: Pešou turistikou zvládnuť trasu do Žitaviec. Hry v areály CDR spoločne so SUS 3
Časové ohraničenie: popoludnie 04.07.2020

Realizácia aktivity: Aktivita bola vopred naplánovaná a dohodnutá spoločne so skupinami v kaštieli v Žitavciach. Po oddych detí sme sa presunuli do Žitaviec, kde sme si pripravili opekačku. Pri hudbe a opekaní sme sa spoločne aj hrali a tancovali. Deti sa veľmi tešili spoločnej akcii, spriatelili sa a strávili popoludnie plné spevu, tanca, hier a zábavy. Po opekačke sme sa presunuli späť na skupinu SUS 7 do Dyčky až vo večerných hodinách za vytia vlkov a líšok.

Jedlo naše, to je ono, dedičstvo za misu šošovice dáme!

„Váza váži vážne veľa a moc“

Aktivita č.2 "Výroba vázičky "
Vychovávateľka: Zuzana Fridrichová
Tematická oblasť výchovy: pracovno- technická
Cieľ aktivity: Vyrobiť si vázičku pomocou servítkovej techniky
Časové ohraničenie: 60 minút

Realizácia aktivity: Aktivita bola realizovaná dňa 23.07.2020 niekedy asi v čase medzi 10:00 – 16:00 hod. stredoeurópskeho času za doprovodu folklórnej dychovej skupiny „Na tri hony od Dyčky“ v popoludňajších hodinách keď sme boli vonku. Na výrobu vázičky sme potrebovali sklenený pohár, farby, servítku, štetec a lepidlo. Postupovali sme tak že na sklenený pohár sme prikladali servítku ktorú sme následne potierali lepidlom a nakoniec sme si ju dekorovali farbami – takými farebnými a všelílenakými, čo sme mali a čo sa nám páčilo. Tak sme vyhotovili také rôzne vázičky a nimi si vyzdobíme izbičky.

Detektív babôčka v akcii

Aktivita č.3: 'Spoznávame prírodu"
Vychovávateľka: Magdaléna Kéryová
Tematická oblasť výchovy: Športovo, relaxačno - náučná
Cieľ aktivity: V rámci turistickej prechádzky, deti určujú rastlinky – najst' liečivé- oboznámiť sa s ich využitím v domácnosti, na lekárske účely....
Časové ohraničenie: 120minút

Realizácia aktivity: Aktivitu sme realizovali 24. 7. roku pána tisícdvasto päťsto, poobede, keď sa deti vyspali. Líca mali ružovkasté, boli napapané, umyté a veselé. V rámci aktivity sme realizovali vychádzku popri rieke Žitava a všímali sme si rozkvitnuté kvietky a vodníkov. Väčšie deti vedeli niektoré pomenovať no iba margarétku a myši chvostík. Ešte sme našli skorocel a to aj so širokými listami a aj s úzkymi ušami a taktiež aj repík a materinu dúšku, ku ktorej sme si privoňali, aby si deti zapamätali jej charakteristickú vôňu. Večer sme si popozerali knižku o liečivých rastlinkách a ich využití. Uvarili sme si čajík z bylín a skrášlili sme si posedenie pri čajíku s peknou poľnou kytičkou.

„Úsmev, to je šanca premenená“ gratulujem, v kytici ste vyhrali aj zopár chrobáčikov z lúky....“

Skupina 8 – Hviezdičky

Opekačka naša každodenná

„**S opekačkou nikdy nič nepokazíte**“ (autor niektorým neznámy)
Tematická oblasť výchovy: Oblasť socializácie
Vychovávateľ: všetci vychovávateľia
Výchovno-vzdelávací cieľ: upevňovanie vzťahov v kolektíve detí a vychovávateľov
Prostriedky: drevo, opekacie palice, špekačky
Časové ohraničenie: 60 minút

Realizácia aktivity: S deťmi sme si na dvore vytvorili zo starých tehál ohnisko. Malé deti zbierali malé tenké konáre, väčšie deti priniesli hrubšie konáre. Založili sme si oheň a opekali sme si špekáčky. Deťom sa táto aktivita veľmi páčila. Rozprávali sme si pri tom rôzne príbehy, spievali piesne. S deťmi sme touto opekačkou slávnostne ukončili školský rok 2019/2020.

Vyhodnotenie aktivity:

Táto aktivita bola zameraná na upevňovanie súrodeneckých vzťahov, vzťahov detí v kolektíve a upevňovanie vzťahov medzi vychovávateľmi navzájom a deťmi.

Máme se rádi - nemáme se rádi
Budem se mít rádi - nebudem se mít rádi
Máme se rádi - nemáme se rádi
Budem se mít rádi - nebudem se mít rádi
Jóó“ (Lucie)

Slušnosti nie je nikdy dost’!!!

„**My nie sme taliani, my nie sme taliani, Lenka**“ (Lojzo)

Tematická oblasť výchovy: Oblasť správania
Vychovávateľ: Barta Peter
Výchovná skupina: SUS 8
Výchovno-vzdelávací cieľ: upevňovanie vzťahov v kolektíve detí a upevňovanie súrodeneckých vzťahov
Prostriedky: lopta, papier, ceruzky, prsty
Časové ohraničenie: 45 min

Realizácia aktivity: S deťmi sme poobede vyšli na dvor. Sadli sme si do kruhu a rozprávali sme sa o tom, kto aké aktivity rád robí. Deti najradšej hrajú loptové hry. Staršie deti sa vyjadrili, že ich bavia práce na dvore a okolo domu, skrášľovanie nášho okolia. Menšie deti zasa baví cvičiť na žinenke, robiť rôzne saltá, premety. Každé dieťa sa vyjadrilo, čo sa mu na tom, čo sa im na druhom páči.

Vyhodnotenie aktivity: áto aktivita bola zameraná na upevňovanie súrodeneckých vzťahov a vzťahov medzi deťmi v kolektíve. Niektoré deti sa upevňovali tak, že robili saltá, mnohé naše deti sú také talentované a zručné, že by mohli kľudne vystupovať v cirkuse ako akrobati. Možno to dotiahnu aj do Cirque du Soleil – teda do slnečného cirkusu. Preto sme sa rozhodli, že ich budeme pravidelne viesť a cvičiť s nimi, aby sme rozvíjali tento osobitný talent motorickej zručnosti. Šikovní sú chlapci, ale aj napríklad Katka vôbec nezaostáva a je veľmi

šikovná tiež.

„Hlava bolí a život ma mýli, čo sa robí to nechápem sama

Momentka, „Alžbetka“ z Perinbaby, resp. vychovávateľka Kristínka z CDR Žitavce

Páslo dievča pávy,
v tom zelenom háji,
prišli k nemu tri chovanky,
pod’te že teta hrať sa s námi“...
„Idem, nebojte....

Práca s Mladými dospelými

(Autor textu a fotografií: Daniel Herda)

Mladí dospelí sú dospelí, ktorí sú ešte príliš mladí na to, aby boli ako dospelí a samostatní ako by dospelí mali byť.

Preto sú umiestnení na skupine „Mladých dospelých“, čo je niečo ako materská škôlka pre takých dospelých, ktorí sú síce dospelí, ale ešte teda nie celkom.

Žijú si samostatne a snažia sa fungovať čo najsamostatnejšie, sú buď na strednej škole či učilišti alebo na vysokej škole. Varia si sami, perú si sami, upratujú si sami podľa možností a chuti, opravujú si napríklad sami auto, natierajú zábradlie, pracujú v záhrade alebo kožujú múr kaštieľa zvonka, hrajú sa na PC alebo pozerajú TV aj neskoro večer. Nemajú nad sebou výchovný dohľad ako deti na skupinách, ale spolupracujú hlavne so sociálnymi pracovníčkami. Tie majú úlohu občasnej a pravidelnej kontroly a dohľadu, ako sa im darí a ako si plnia povinnosti, ktoré im vyplývajú z dochádzky do školy, do obchodu a chodu skupiny. Sledujú aj to, či si perú, či nemajú pokazenú záchodovú dosku a či majú pozametané. Pravidelne sa tiež uskutočňujú komunity, na ktorých sa zúčastňujú zástupcovia odborného tímu ako psychológovia, sociálne pracovníčky a hlavne vedenie CDR Žitavce. Tam sa snažia mladí dospelí vyboxovať si nejaké výhody alebo opravy. Minule niekto chcel, aby sme im spravili langoše len tak, čo sme odmietli a navrhli sme zabíjačku. Na obrázku hore vidíme celú skupinu mladých dospelých a zamestnancov CDR. Mladí dospelí majú za úlohu si vyboxovať rôzne výhody a opravy, ktoré potrebujú a odborný tím sa ich snaží presvedčiť, že je dobré si pozametať a že prijímajú pozvánku na zabíjačku od mladých dospelých. Tešíme sa!

Tu vidíme našu vysokoškoláčku Leu, ako sa snaží vyboxované veci zapísať a robí tiež zápisnicu a vlastné

záznamy do zošita. Lea je vyštudovaná žurnalistka, takže zo stretnutia bude reportáž a možno aj kniha. Snaží sa asistovať aj Michal, ale zabudol, čo chcel pomôcť, lebo nemal ponožky a bolo mu zima na nohy.

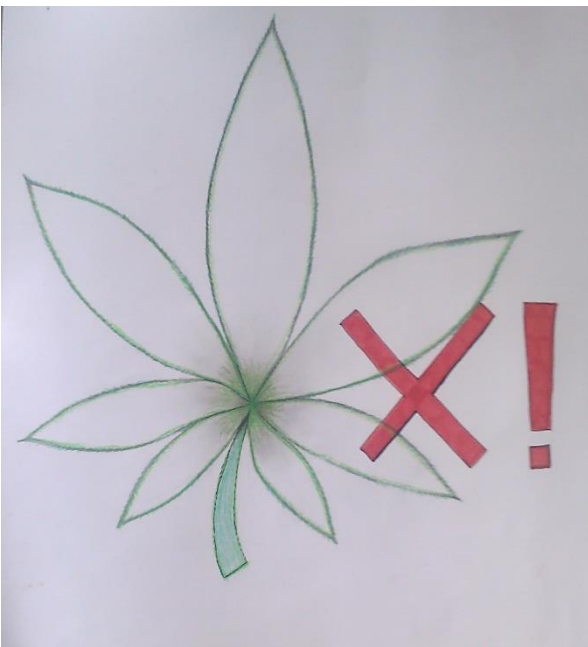

Maťa, Dominika a Erik počúvajú rozhovoru na komunite a sledujú priebeh a príbeh komunity, ako keby pozerali nový film v HD kvalite. Diskutuje sa v čínskej mandarínčine, takže sa ozaj musia snažiť, aby pochopili hovorenému slovu. Keď sa prejde do poľštiny, sú trochu relaxovanejší a tak napäto nepočúvajú.

OBČASNÍK CDR ŽITAVCE

Umelecká tvorba detí CDR Žitavce

V tomto čísle nám aktívne prispeli niektorí naši členovia CDR – aktuálne protidrogová tematika: Aneta Valašíková, Adrián Buch zo skupiny SUS 7 so svojou tvorbou. Ad' o kreslí podľa seba, má svoju vlastnú formu a prevedenie. Námety čerpá zvonka, doplnené vlastným štýlom kreslenia. Jeho kresba je zaujímavá prevedením aj farbami, štýl svojrázny. Sme milo prekvapení a podporujeme – len tak ďalej. Zároveň ďakujeme.

V jednoduchosti je
krása. Krásne línie,
súmerné,
jednoducho super!

Z histórie sirotincov a detských domovov

Autor textu: Daniel Herda

V tejto prvej časti si uvedieme niektoré skutočnosti týkajúce sa všeobecnej histórie detských domovov či sirotincov a isté fakty z dávnejšej aj blízkej minulosti v západnej Európe, Amerike a vo východnej časti Európy a Ruska. V budúcnosti sa budeme téme venovať bližšie a detailnejšie. Prvé zmienky o histórii detských domovov pre deti sú z doby antiky. Nie je dokázané, či boli špeciálne zariadenia už aj skôr, ale je pravdepodobné, že áno. Starostlivosť o deti bez rodín (v histórii prevažne siroty) bola v akejkol'vek podobe v každej spoločnosti. Ľudia mali potrebu postarať sa o tieto deti a nahradiť im rodinu.

Históriu týchto zariadení môžeme rozdeliť zoširoka na niekoľko etáp.

Prvé historické obdobie bolo v antike, ďalšie bolo dlhé obdobie v čase pred vznikom Československej republiky v roku 1918, potom od vzniku republiky do konca 2. svetovej vojny v roku 1945, a poslednú historickú etapu ukončili zmeny spoločnosti a nežná revolúcia v roku 1989. Od toho roku sa začala posledná etapa a tou je súčasnosť.

Názvy týchto zariadení v antike sa nezachovali, zrejme žiadny oficiálny názov nemali. V stredoveku začali vznikať chudobince a sirotince a až po vzniku prvej republiky začali vznikať dojčenské ústavy a neskôr aj detské domovy.

V súvislosti so vznikom zariadení pre dojčatá a malé deti, začala vznikať aj potreba hľadania rodín pre deti bez vlastných rodičov. Tým bol vybudovaný základ pre náhradnú rodinnú starostlivosť. Je zrejmé, že história tejto starostlivosti, či už sa nazývala akokoľvek, začala rovnako ako história sirotincov či detských domovov v pradávnej antike.

Na obrázku: Marcus Aurelius, Antoninus Pius, malý Lucius Verus a Hadrián. *Scéna z cyklu „Adopcia“ parthského vlysu z Efezu. Dolomitický mramor od Thasosa. Po roku 169 (166?)n.l. Viedeň, Efezské múzeum*

Vráťme sa ale na začiatok. Rimania vytvorili svoje prvé sirotince okolo roku 400 po Kr.

Napríklad židovské právo predpisovalo (!) starostlivosť o vdovy a siroty a aténske právo podporovalo všetky siroty vojakov zabitých vo vojenskej službe a to až do veku osemnástich rokov.

Staroveké Grécko: Platón (*zákony* , 927) k tomu hovorí: „*Sirotky by sa mali umiestniť do starostlivosti štátnych opatrovníkov. Muži by sa mali báť, aby siroty neboli osamotené a aj duši ich zosnulých rodičov. Človek by mal milovať nešťastnú sirotu, ktorej je opatrovník, akoby bol jeho vlastným dieťaťom. Mal by byť pri spravovaní osiroteneho majetku rovnako opatrný a usilovný, ako aj ešte opatrnejší*“. Stredovek: starostlivosť o siroty bola postúpená biskupom a počas stredoveku, do kláštorov. Hneď ako boli deti dosť staré, často sa dostávali ako učni do rôznych domácností, aby sa zabezpečila ich podpora a naučili sa povolaniu.

V stredovekej Európe mala starostlivosť o siroty tendenciu byť v rukách cirkvi.

V čase reformácie boli prijaté nové zákony a verejnosť bola zodpovedná za jednotlivé farnosti, aby sa starali o chudobných.

Avšak rast sentimentálnej filantropie v 18. storočí viedol k založeniu prvých charitatívnych inštitúcií, ktoré by sa starali o siroty. Takáto nemocnica bola založená v roku 1741 podľa filantropa - námorného kapitána Thomasa Corama - v Londýne, ako detský domov pre "vzdelávanie a starostlivosť opustených malých detí." Prvé deti boli prijaté do dočasného domu v Hatton Garden.

Deti boli prijaté a poslané do tzv. „wet nurses“. „Wet nurses“ boli opatrovatelky, ktoré fungovali ako dojky - ženy, ktoré kojili a starali sa aj o iné ako vlastné deti. Tieto opatrovatelky sa zamestnávali, ak matka zomrela alebo ak nebola schopná koiť alebo sa rozhodla nestarať sa o dieťa. Deti takto odchované boli známe ako „súrodenci mlieka“ a v niektorých kultúrach sú aj rodiny spojené osobitným vzťahom príbuzenstva mlieka. Matky, ktoré si navzájom dojčia svoje deti, sa zapájajú do recipročného konania, ktoré sa nazýva **krížové ošetrovatelstvo**

Príkladom dojky (najvyššie kruhy) je dojka kráľa Ludovíta 14. Longuet de la Giraudière. Ludovít XIV. bol francúzsky a navarrský kráľ z rodu

Bourbonovcov, ktorý vládol v rokoch 1643 – 1715. napriek tomu, že bol z kráľovskej rodiny, nevyhol sa dojčeniu a dojke.....

Rodičia kráľa Ludovíta 14 -teho, Ludovít 13-ty a Anna Habsburská - Rakúska v Toulouse. Stala sa francúzskou kráľovnou. Dieťa- syna- však kojila dojka.

Kráľ Ludovít 14 – tu už odkojený krásavec

Zastupujúce kojenie existovalo v kultúrach po celom svete až do objavenia spoľahlivého náhradného mlieka v 20. storočí. U týchto opatrovateliek deti zostali dovtedy, kým nemali asi štyri alebo päť rokov. V šesnástich rokoch boli dievčatá všeobecne nastúpili ako slúžky do služby na štyri roky; v štrnástich rokoch boli chlapci učení v rôznych povolaniach, zvyčajne na sedem rokov. Pre dospelých bol malý dobročinný fond. Napríklad v Anglicku v roku 1756 poslanecká snemovňa rozhodla, že všetky ponúkané deti by mali byť prijaté, že miestne prijímacie miesta by mali byť vytvorené po celej krajine a že finančné prostriedky by mali byť verejne zaručené. Košík bol preto zavesený mimo nemocnice; maximálny vek na prijatie sa zvýšil z dvoch mesiacov na dvanásť. Ale zrazu sa vytvorila doslova povodeň detí z vidieckych dielní. Parlament čoskoro dospel k záveru, že by sa malo ukončiť nerozvážne prijímanie. Nemocnica prijala systém prijímania detí iba so značnými sumami peňazí. Táto prax bola nakoniec zastavená v roku 1801 a odvtedy sa stalo základným pravidlom, že sa už nedostávajú žiadne peniaze.

19. storočie – Anglicko a Amerika

Začiatkom 19. storočia začal problém opustených detí v mestských oblastiach, najmä v Londýne, dosahovať alarmujúcich rozmerov

Skupina sirôt v Crumpsallovom Workhouse (dielni) v 19. storočí.

Systém „dielne“, zriadený v roku 1834, bol síce často brutálny, ale bol v tom čase pokusom umiestniť siroty, ako aj iných zraniteľných ľudí v spoločnosti, ktorí sa nemohli sami o sebe živiť.

Podmienky, a to najmä u žien a detí, boli tak zlé, že vyvolal sociálnu reformu; niektoré z najslávnejších románov Charlesa Dickensa, vrátane *Olivera Twista*, zdôraznil kritickú situáciu zraniteľných a často zneužívajúcich podmienok, ktoré sa vyskytovali v detských domovoch v Londýne. Tak vzniklo hnutie za zmenu a vytvorenie sirotincov. V Anglicku sa toto

hnutie skutočne začalo v polovici 19. storočia, hoci niekoľko sirotincov (Bristolský azyl pre chudobné osirelé dievčatá v roku 1795), bolo založených skôr. Súkromné sirotince založili súkromní mecenáši; tie často dostávali kráľovskú záštitu a vládny dohľad. Školy, ktoré založili John Pounds a Lord Shaftesbury, boli zriadené, aby poskytovali základné vzdelanie chudobným deťom.

Sirotince boli založené aj v Spojených štátoch od začiatku 19. storočia; v roku 1806 napríklad prvý súkromný sirotinec v New Yorku bol spoluzakladateľom Elizabeth Schuyler Hamilton , vdova po Alexandrovi Hamiltonovi , jednom zo zakladajúcich otcov Spojených štátov. Pod vplyvom Charlesa Loringa Braceho sa pestúnska starostlivosť stala populárnou alternatívou od polovice 19. storočia. Neskôr zákon o sociálnom zabezpečení z roku 1935 zlepšil podmienky tým, že povolil pomoc rodinám s nezaopatrenými deťmi ako formu sociálne zabezpečenie .

Veľmi vplyvným filantropom tejto éry bol Thomas John Barnardo , zakladateľ charitatívnej organizácie Barnardos . Keď si bol vedomý veľkého počtu bezdomovcov a chudobných detí, ktoré boli zadržované v mestách Anglicka a povzbudený 7. grófom z Shaftesbury a 1. grófom Cairnsom, otvoril v roku 1870 prvý z domovov Dr. Barnarda.

Thomas John Barnardo: zakladateľ Barnardosovho domu pre osirotené deti.

V roku 1905 založil 112 okresných domov, ktoré hľadali a prijímali opatrovateľky, aby deti krmili, obliekali a vychovávali.

Systém, ako táto inštitúcia fungovala, je nasledovný: deti a mladšie dievčatá a chlapci boli prevažne vo vidieckych okresoch; dievčatá nad štrnásť rokov boli

poslané do domovov priemyselnej prípravy, aby sa učili užitočné domáce povolania; chlapci vo veku nad sedemnásť rokov boli najskôr testovaní v pracovných domoch a potom boli umiestnení do zamestnania doma, poslaní na more alebo emigrovať; chlapci vo veku od trinástich do sedemnástich rokov boli vyškolení na rôzne remeslá, na ktoré by mohli byť mentálne alebo fyzicky vybavení.

Lekársky model

Neskôr sa historicky sirotince v západných kultúrach riadili prístupom starostlivosti o deti podľa „lekárskeho modelu“ - konkrétne, že dobrá starostlivosť spočíva v uspokojovaní základných fyzických potrieb dieťaťa s malým dôrazom na láskavosť opatrovateľa a potreby pripútania detí. Väčšina rozvinutých západných krajín sa od tohto modelu v 50. rokoch minulého storočia vzdialila a to hlavne po priekopníckej práci teórie pripútania Johna Bowlbyho ako aj práce Harryho Harlowa s opicami – tá ukázala, že pre normálny vývoj je nevyhnutná zdravá pripútanosť.

V bývalých východných krajinách však prevláda inštitucionalizácia aj lekársky model, pričom v sirotincoch napr. v Rusku stále žije niekoľko stoviek ruských sirôt. Dojčatá v týchto detských domovoch sú starostlivo udržiavané a dobre vyživované, ale ľudská interakcia je minimálna. Dojčatá a vychovávatelia sa pohybujú v pomere od 8: 1 do 35: 1, čo znamená, že deti dostávajú iba minimum ľudskej interakcie. Často sú ponechané v detských postieľkach väčšinu dňa a dostávajú interakcie so zamestnancami iba vtedy, keď sú ich základné potreby, ako sú kŕmenie a kúpané, uspokojené vo vopred stanovených časoch a zvyšok času musia ležať vo svojich vlastných exkrementoch. Zamestnanci zriedka držia alebo maznajú deti a bežne ich plač ignorujú, a to tak z dôvodu politiky, ako aj kvôli veľkému počtu ďalších detí, ktoré musia navštevovať. S toľkými deťmi, ktoré majú v starostlivosti, sa ignorujú individuálne potreby detí.

Skutočné sirotinské prostredie už nie je viac stimulujúce. Groza, Ileana a Irwin opísali typické sirotince ako „bezfarebné, šokujúce, tiché a bez akejkoľvek obvyklej vizuálnej alebo zvukovej stimulácie“ a uvideli ako príklad jeden sirotinec, v ktorom 4-ročné deti nikdy neopustili miestnosť, ktorá im bola pridelená.

Mnoho detských domovov nemá vhodné školy a neposkytuje deťom žiadne vzdelávacie ani zábavné materiály, čo znamená, že musia poskytovať vlastnú stimuláciu. Mnohé deti sú potrestané za to, že sú „hyperaktívne“, ale jednoducho nerobia vôbec nič. Pohľad detí, ktoré slepo hľadajú do vesmíru z dôvodu, že nemajú čo robiť lepšie, je tragicky bežný.

Literatúra:

Anna Koudelová
Herbermann, Charles, ed. (1913). "Orphans and Orphanages". *Catholic Encyclopedia*. New York: Robert Appleton Company.

Groza, Victor K.; Bunkers, Kelley McCreery; Gamer, Gary N. (2011). "Vii. Ideal Components and Current Characteristics of Alternative Care Options for Children Outside of Parental Care in Low-Resource Countries". *Monographs of the Society for Research in Child Development*. **76** (4): 163–189.

Amrcus Aurelius. Foto: Ilya Shurygin.
Text: <http://www.ehw.gr/l.aspx?id=8219>

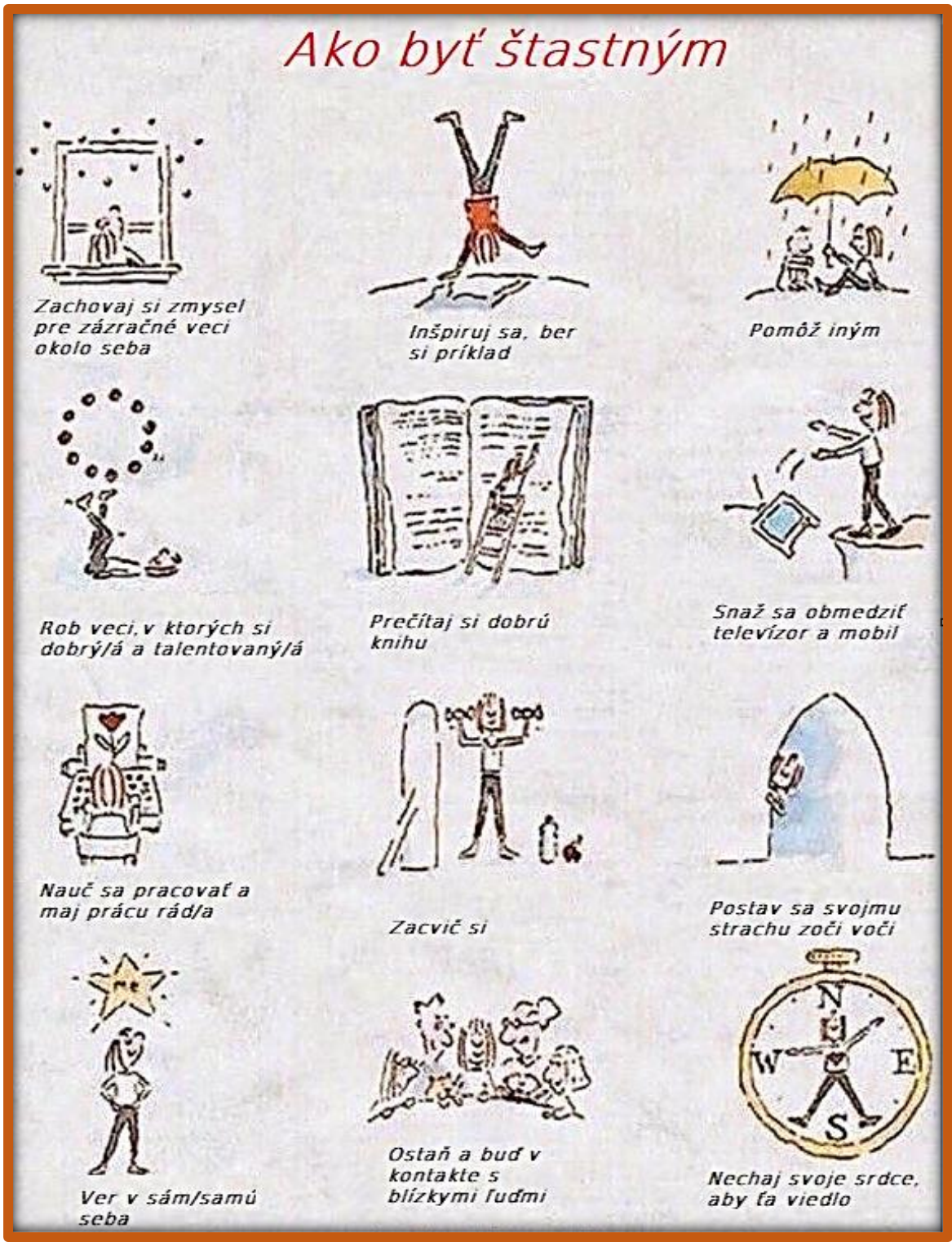
Návod, ako sa vyrába čarovný nápoj pozitívneho myslenia

Ako byť šťastným/ou

Daniel Herda

1. Zachovaj si zmysel pre zázračné veci okolo seba.
2. Rob veci, v ktorých si dobrý/á a talentovaný/á.
3. Nauč sa pracovať a maj prácu rád/a.
4. Ver v sám/samú seba.
5. Inšpiruj sa, ber si príklad.
6. Prečítaj si dobrú knihu.
7. Zacvič si.
8. Ostaň a buď v kontakte so svojimi blízkymi, rodinou, priateľmi, skupinou.
9. Pomôž iným.
10. Snaž sa obmedziť televízor a mobil.
11. Postav sa svojmu strachu zoči voči.
12. Nechaj svoje **SDRCE**, aby ťa viedlo.

PRÍPRAVA NA VYKONÁVANIE PROFESIONÁLNEJ NÁHRADNEJ STAROSTLIVOSTI

Centrum pre deti a rodiny Žitavce ponúka možnosť **prípravy** na vykonávanie pracovnej pozície profesionálneho náhradného rodiča, **zamestnať sa** a takto **pomôcť deťom**, ktoré našu pomoc potrebujú.

Ak v sebe cítite, že pomoc deťom a starostlivosť o deti je práve Vašou srdcovou záležitosťou, využite možnosť stať sa profesionálnym náhradným rodičom.

Príprava na profesionálnej náhradné rodičovstvo zahŕňa:

- ponuku získanie balíka informácií a zručností na začatie vykonávania **zamestnania profesionálneho rodiča**
- ponuku bezplatného kurzu prípravy danou organizáciou (CDR Žitavce)
- možnosť **na základe tejto prípravy uchádzať sa o pozíciu profesionálneho náhradného rodiča a zamestnať sa** v Centrách pre deti a rodiny.

Profesionálny rodič:

- je osobou, ktorá je v pracovno-právnom vzťahu k Centru pre deti a rodiny
- vykonáva zamestnanie vo svojej domácnosti 24 hodín
- má za úlohu poskytovať komplexnú starostlivosť o zverené dieťa, ktoré je na základe súdneho rozhodnutia zverené do starostlivosti Centra pre deti a rodiny (detský domov).

Bližšie informácie:

Centrum pre deti a rodiny Žitavce
email: psycholog.herda@gmail.com
tel. číslo: 0917 453 975

CDR Žitavce ponúka možnosť záujemcom o vykonávanie profesionálneho náhradného rodičovstva prihlásiť sa do **Prípravy na vykonávanie profesionálnej náhradnej rodinnej starostlivosti**.

Bližšie informácie v kontaktoch na letáku.

Email:

psycholog.herda@gmail.com

Tel. 0917 453 975

Bez komentára alebo len s takým krátkym.....

Autori fotiek: vychovávatelia samostatných skupín, autor komentárov: Daniel Herda

Strašne ľúbim, keď ma niekto ľúbi

Vidím ťa síce len jedným okom, ale.....

Denis, postrach ulice a bublifukov.

Rýchlo a zbesilo 11..... Driftovanie na záhrade

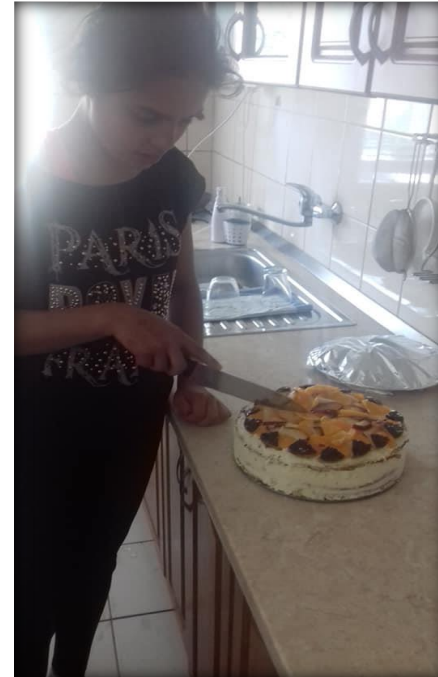

*Keď si niekto nechá
na daždi topánky a
šnúrkky mu narastú
a utekajú ...*

Naše sociálne sa môžu v okamihu zmeniť na asociálne!! Pozor na ne!.

Dali by ste si čo? Gumidžús a gumikoláč Rýchlej roty je len pre nás..... Už koštujeme.....

Zátišie s tortou a nožom.....

Možno aj táto naša omladina bude taká slávna ako robotníci v New Yorku

*Chcete v zime jahody? Nemusíte do supermarketu, tu je 12 mesiačikov.....
Opekajú špekáčky.*

Naša módna návrhárka Anetka. (a kadernička).....

Nestlé Slovakia prostredníctvom jeho supersikovného pracovníka **Erika Moravčíka** nám znova takto darovalo a naaranžovalo svoje sladké dobroty pre naše deťúrence. Touto cestou ďakuje CDR Žitavce **Nestlé Slovakia** za sponzorovanie Dňa detí!!!!

*Ďakujeme samozrejme **všetkým darcom a sponzorom**, ktorý nám prispeli úplne čímkoľvek a ukázali svoje srdce a to, že vidia ďalej, ako len pred vlastné dvere! Ďakujeme!!! Plus: príjemnú pohodu pri čítaní nášho Centráčika a jeho ďalších kamarátov - tzn. jeho potenciálnych ďalších čísel v budúcnosti - Vám srdečne žela redakcia občasnika Centráčik.*

Redakcia:

Šéfredaktor: PhDr. Daniel Herda

Tvorba a úprava textov a fotiek: PhDr. Daniel Herda

Prispievatelia: vychovávatelia CDR Žitavce: foto, text

Vydavateľ: CDR Žitavce

Tlač: OZ Fantázia detí

Lúčia sa s vami deti z CDR Žitavce! Ahojte!